

<p>ہر کجا شب بنم غم خود گویم و گر ہم از آنکہ کی خورد و دریا نشانی خوش کنون کز چشمہا سرخ جانم یک نظر شد بین کی زمین ای از آنکہ تیر مسام از مسکان کوی تو زان کز رہے در سر کوی تو میرسم کہ جان ہم گم کند دل بزلت تو گرفت و عشق غم برین کند</p>	<p>بہر زبان افسانہ نامی آرزوی دل بماند برو در آن آشنا سیلے ز جوی دل بماند ویر شد کین رخت کاسد پیش روی دل بماند دل تو بروی دیگر دکوی بوی دل بماند عاشق گم گشتہ کاندہ جستجوی دل بماند یا دگار این فتنہا برین زخوی دل بماند</p>
---	--

غزل ۲۵۶ از دیوان	خسرو اگر دن کشتی جہیل ست از بند قضا کین برین نامید برون کاندہ گلوی دل بماند	عزۃ الکمال شہ
------------------	--	---------------

<p>دل رفت بسوی وہمان سوکے کہ شد ماند از کوی تو یاد آمد ویر آتش دل سوخت اندر و لم این ماند کہ بگدشت مرا عمر آب از جگر م خورد و بر من نیز جگر داد پر شد غم زان و نحو اہم سو خود زانکہ آن یار بدل و رشد و تن خدمت او کرد</p>	<p>جان کرد خرد و حملہ و آن نیز روان راند ہر نامہ صبر سے کہ ازین پیش و لم تواند وین دیدہ تباری تہہ پاسے تو لبش ماند بالات نہالے کہ بر آب و گل من شانند کس بر جگر سوختہ مہمان نتوان خوانند بیتند و ر دل خرد و مہوش برون ماند</p>
---	--

غزل ۲۵۷ از دیوان	کردم عمل آن ترکس بار تیرہ اورا خسرو ہمہ ہستی کہ بیک و اولیش ماند	عزۃ الکمال شہ
------------------	---	---------------

<p>دل ز روی تو دور نتوان کرد جو ر تو در رخ تو نتوان گفت سوخت چون شمع جانم وزین شمع</p>	<p>بارخت یا د حور نتوان کرد نگاہ اندر حضور نتوان کرد ما تم خویش سوز نتوان کرد</p>
--	---

<p>کہ از چشم بد دور از چنان روئے ہچنان ساوہ خوشترست لب بزبانے کہ یا ہم از چو توئے کہ بگریم گے غم نزل خوام</p>	<p>چشم بد دور از چنان روئے ہچنان ساوہ خوشترست لب بزبانے کہ یا ہم از چو توئے کہ بگریم گے غم نزل خوام</p>	
<p>تختہ ہمز شوہ</p>	<p>بخت یا بد نیز کے بہ جب کار حسرت و ہنوز نتوان کرد</p>	<p>غزل ۲۵۰ از دیوان</p>
<p>بہر گشتی و بیانم نقش کیسوت باند سالہا شد در فراموشی ناموت باند گریہ با پیشیت روان شد چشمہ سوت باند کالبد باز آمد و جان بر سر کویت باند چون بکشتن جو کہ قتی وہمان خویت باند ہمدان بوسیدن محراب ابرویت باند تا کنون مستم کہ تو بگذشتے ولویت باند</p>	<p>عقیم از چشم دور دل حسرت رویت باند کہ گذشتے بشتو از من داشتہ قتی دلے وہی خرامان سگیزشتی غلج پویدل ماندورا مردن من بین کہ چون من بارگشتم ازورت کہ رنت آزاد با دو خون من در گردنم رفت جان پر ہوس تا بوسد ابرو سے ترا زان شبی کاین ہو گذشتے کہ پویشکی کیشان</p>	
<p>تختہ ہمز شوہ</p>	<p>این کیفیتن راست می آید کہ حسرت خوش تری چون از بدی ہزارہ کہ ز دیدن رویت باند</p>	<p>غزل ۲۵۱ از دیوان</p>
<p>کہ دار در فستے را پای در بند کہ فردا گردوش غیر خند او بند کہ چون پارہ نتوان کرد پوند کہ مالت دین بس ست خیر فرزند</p>	<p>ز اہل عقل نہ پسند و خرد مند نصیب مرد بگر از متاعے لباس زندگی بر خو و کن تنگ مخور ز غم ہر فرزندے و مالے</p>	

<p>باندک مایه راحت باش خرسند ✓ فی خامه نکو ترا ز سنی تمند که ایشان همو ما بودند یکپند مگر در گوش و انا و خرد و مند</p>	<p>اگر خوا ہے تر بینی رنج بسیار بصورت خوش مشو کز روی مسمی بر عنانی سنبه بر خاکیان پاسے نقصیت گو ببری و ان کان نزیب</p>
--	--

<p>وسط الهمزة شعر،</p>	<p>شکواید دست بند اما چو خسرو شکو گو گوید و خود نشنود پسند</p>	<p>غزل ۲۶۰ از دیوان</p>
------------------------	--	-------------------------

<p>فان سر کویت چو صبا در بر دم کرد زنجیر زلفت تو دیوانه تر مگر کرد تا چشم خوشت بسته آن یک نظم کرد سرتاقدم آلوده بخون جگر دم کرد من این قدر از دم که خیال تو گرم کرد تا گاه در آمد عشقم تو با خیر دم کرد</p>	<p>زلفین تو سرگشته چو باد سحر دم کرد من خود ز تو دیوانه شطرنج شده بوم گفته بن افکن نظری چشم پرستی اندر جگر دم بود خیال تو که اشکم بفروخت مرا برکت اندیشه خیالت آسوده دلی داشتیم و خیر از غم</p>
---	---

<p>غزة الکمال شعر،</p>	<p>خسرو طلب وصل تو میگرد که محبت زین جای حوالت سیراے و گرم کرد</p>	<p>غزل ۲۶۱ از دیوان</p>
------------------------	--	-------------------------

<p>خوبان بدل و جان لیم رخسار فرو شدند یاران بچلے کہ یو یار فرود شدند بر دست گرین هرود خریدار فرود شدند آنجا طلب حقیقه که مردار فرود شدند کاجا همه جان و دل افکار فرود شدند</p>	<p>صد گل چو یک و آنک بی بازار فرود شدند با غمزه بگو کرد گران بیشترش کشش دل میکشدت سوسو تو دو جان بسو خوشش این دل چو سپرداے تو افتاد بی بازار تا یند بازار بتان اهل سلامت</p>
--	--

<p>با آنکه ستانیم لصد جان کیش آن خزن نئے اشکنه دوست بخروار فروشنده</p>	
<p>غزل ۲۶۲ از دیوان آنکه جو خسرو همه گفتار فروشنده تنقه لهنر شماره ۱۰</p>	<p>باری سخن از عاشقی از بهر چه گویند باره سخن از عاشقی از بهر چه گویند</p>
<p>عشاق حیات از لب خندان تو یابند بیستیم مه از جیب سپهر نکشند دل شاید که بشکر اندوه بندت سر دیگر ای سخت کسانیکه بر غم من محسروم هر جا که در داین دل آتش زده من فرو ای قیامت که بالصفای رسد خلق عشق او کشدم منت هجران تو بر من بر سوختگان کم ز کی خنده که باره کز خاک وجودم ز پس مرگ به بر بند</p>	<p>خوبان عمل فرستند ز دیوان تو یابند کان مه که برود دل زگر میان تو یابند آناتکه سر خوشش بچوگان تو یابند بوسیدن پا کے سنگ دربان تو یابند بازش بس زلفت پریشان تو یابند بس دست تظلم که بد امان تو یابند کین مرتبه از دولت هجران تو یابند داد چو زدن سکد ان تو یابند زنگار گرفت همه پیکان تو یابند</p>
<p>غزل ۲۶۳ از دیوان کین چاشنی از چشمه هجران تو یابند تنقه لهنر شماره</p>	<p>در یوزه جان میکند از لعل تو خسرو کین چاشنی از چشمه هجران تو یابند</p>
<p>عشق آمد و دل از دست ما برو عیش و طرب و قرار و تمکین یار آمد و دور و دور و شبست یار که ز غم خیال گشتیم هر دل که ز سینه کسے دید</p>	<p>تدبیر ز عیش مستلابد یک یک از دم جدا جدا برو شاه آمد و حشانه که ابرو یاد سر زلفت اوز حسابرو یاد رفت عینم سپرد ما برو</p>

سیلاب نمش بر آمد از شمر دل را سے برو سیل دیدہ این دیدہ من کہ کور بادا	بازار ہزار پار سا بر و تا دست در و ز دم مرا بر و پیش ہمہ آبر و کے بار و
---	---

غزل ۲۶۳ از دیوان	از دست برفت جان خسرو غم، سچ ندانمش کجا بر و	عزۃ الکمال شعر
------------------	--	----------------

عشاق دل غمزد و راستا نخواہند آنا کہ بسر شتہ زلفے برسیدند قومیکہ حق صحبت محبوب شناسند گویند چرا سوی گل و گل نگر اسے ور دام تو مرویم و بروی تو کفایت از با و ہمین بو سے تو آید کہ برد جان	خوبان تن ویران شدہ آبا و نخواہند گردن ز چنان سلسلہ آزاد نخواہند در جور ہمہ بند و کس داد نخواہند این بچی است از من ناشاد نخواہند کا زادی کنیشک ز صیاد نخواہند آن گل کہ چور ویت بود از با و نخواہند
--	--

غزل ۲۶۵ از دیوان	خسرو دل خویش محبوب سلامت کاین قصہ شیر غیبت ز فریاد نخواہند	تحفة العنبر شعر
------------------	---	-----------------

عاشقان ز آب جگر شربت مقصود کنند مہل جو بیان کہ دم از عشق بر آرزو بند باد و کش دور چنان بہتر ازین مدعیان غیبت بی لیسف خود غیبت بستان بار پہ زبان وار و اگر دل شدگان از تو گے من خس را کہ سوزند بگویت غم غیبت	ای خوش آن گریہ کہ کہ دیرو گوی رود کنند چون کہ ایان کہ دعای غرض الود کنند کز نیے خلد برین طاعت مہبود کنند بلبلان گر ہمین نعمت داؤد کنند زان زیا کار دو چشمت نظری سو کنند غم آنست کہ پیش در تو دو و کنند
--	---

وسط الحیوة شعرہ	حق من در تو نگاہست بر سرم زود چشم کہ زگریم حق خسرو ہمہ ناپوہ کوشند	غزل ۲۶۹ از دیوان
چون سماع صبح مروہ و بیاب خفته اند ستند در میانہ محراب خفتہ اند بے التفات در شب متاب خفته اند تا چند خون گرفته بہر یاب خفته اند		عشاق ہر شب از تو بجز متاب خفتہ اند آخر نصیحتے بکن آن برو چشم را از ما چہ آگہی ست کسانرا کہ تا بر و تر یک شب برون خرام نظر کن بکوی خوش
بقیہ نعتیہ شعرہ	در آرزوی تمارہ رحسار روہ تو اند شاہنشاہان کہ بر سر سحاب خفتہ اند	غزل ۲۶۷ از دیوان
فتنہ بکین بر کشید شمعہ بخون پے فترہ چون زیت زلفی ست ہم تو باید سپرد آتش اگر شعلہ ایست خرو نباید شمرہ تیغ کہ سر ہا برد و مونتو اند سپرد دوست چو ساقی بود باد و چو پتہ درد نزد مقابر خطاست قلن زدن گاہ برد گر نکشد او ز رنگ ما بتو ایمم مرو		نارت عشقت رسید زخمت دل از ما برد جان کہ بدیناں تست چتہ عنایتش کشم عشق اگر زورہ ایست سہل نباید گرفت عشق کہ مروان کشد سفلہ بجز بد جریعت شوق کہ باقی بود یار چہ خوش چیزشت ہستی ما زبان تست ترک دلی گیر از انکم وہ ہوس ہر دم لیک تہ پاسے او
غزۃ الکمال شعرہ	خسرو اگر عاشقے سرعبان آرازا انکم ہر کہ ورین راہ رفت مر سلامت شرہ	غزل ۲۶۸ از دیوان ✓
پیش آتماہ سن زبون باشند تا با باشند سرنگون باشند		گر چہ خوبان ز مدہ فرزون باشند مرو ما نیکہ روسے او دیدند

<p>گفتش سزیدہ ایم گھنت خموش یار مہمان تست اسے دیدہ ای دل خون گرفتہ عشق میار عاقبت را بخواب میجو سینہ عقل در دست زین معنی تو برون رو کہ سینہ ام کایمان</p>	<p>تو چہ وانی کہ بندہ چون باشند مردمان را کج برون باشند کہ تباں تشنگان خون باشند دروستان کیلی سکون باشند عارفان عاشق خون باشند یار یاران از درون باشند</p>
--	---

<p>غزل ۲۶۹ از دیوان</p>	<p>عشق از سے زخم و آموزند لیلے و مجنون از کتون باشند</p>	<p>تختہ امیر خسرو</p>
-------------------------	---	-----------------------

<p>شکر پیش لب شیرین گویند ز دیدہ میکنم شکر جنایت من از غم کشته گشتم و ای صدوا ولا اگر جان ستد خواہش بکن انکہ برون من عاشقم در رسد آن سوخ کند خلقے و حاکے غیر عاشق</p>	<p>رخت را جز گل و نسہ من گویند اگر چه طنلم را تمسین گویند گرت حال من سکین گویند بنا چیزے سخن چندین گویند ہمہ چیزے ش بلویند این گویند و لیکن عاشقان آئین گویند</p>
--	--

<p>غزل ۲۷۰ از دیوان</p>	<p>کسان کین قصہ خسرو شنیدند حدیث خسرو و شیرین گویند</p>	<p>دست الامیر خسرو</p>
-------------------------	--	------------------------

<p>شب او فدا و غم باز کار خواہ کرد خیال مار گذر کرد ازین طرف اسے صبر مراد تشنگی خاطر ہو اسے این مانہ</p>	<p>دو چشم تیرہ ستارہ شمار خواہ کرد بیا کہ باز مرا بے قشر او خواہ کرد چنین کہ می تگرم سایہ او خواہ کرد</p>
--	---

<p>و لم صحبت زندان سے کشد دام گر زینست سرا از تو هر که بست کین بکینه اے بیت نامهربان چنین جوغم مکو حکایت ادای رقیب بد چندین مشو وبال زده آ ابل تو در حق من چو یار وید که قصد رقیب ارم گفت</p>	<p>و عاے پیر خرابات کار خواهد کرد که بنده هر چه بود اعیان خواهد کرد مخوڑ که این میت آخر خار خواهد کرد که در دلم همه شب خار خار خواهد کرد که اینچه صلحت است یار خواهد کرد گر آنکه که سبک کارزار خواهد کرد</p>
---	--

<p>غزل ۲۶۱ از دیوان</p>	<p>امیشق مرده شو گشته دین منبر خسرو اگر حیات بود مردوار خواهد کرد</p>	<p>بقیفیه شعر</p>
-------------------------	---	-------------------

<p>شب زیاده تو مرا تا بسحر خواب نبرد من بدین خواب سخنم که به بنم رویت می برد آب دو چشم که خیالی شده ام تا مسلمان دل من در خم ابرو تو مرد زین رخ زرد چه چشم سخنم در زلفت ز جهای که ز نوک قلعت بود درد</p>	<p>ویدہ آبیے زود و از سینه من تاب نبرد تا گمان دی تو دیدم همه شب خواب نبرد خوش خیالی که از دو دیدہ من آب نبرد تا بچکس سهند و مار اسو محراب نبرد تا بچکس حاجت زرگر بر سن تاب نبرد در دل خویش نگهداشت با صواب نبرد</p>
--	--

<p>غزل ۲۶۲ از دیوان</p>	<p>رقعه دوش فرستادی و سکین خسرو خواند در روشنی آه و بیتاب نبرد</p>	<p>غزوة الکمال شعر</p>
-------------------------	--	------------------------

<p>شب دل شدگان ویدہ بیدار نه بند من خون دل خویش شدم سوخته زهار من عاشق مستم ره ز بدم نمایند</p>	<p>الا که خون چشم که بار نه بندند کاین تمت بهیوده بران بار نه بندند کابر شیم طینور لیلو مار نه بندند</p>
---	--

<p>بر من که در تو چه بپسندم نمیست آنکه حق خدمت باز شناسند دل پر غم و بهرگز نگاشان نروم ترا که</p>	<p>باید که برویم در خسار نه بیندند نا کرده وضو ر شسته ز تار نه بیندند دل کان تو بپسند بجز ار نه بیندند</p>	
<p>غزل ۳۳ از دیوان</p>	<p>خسرو کند نسبت عشق تو بخود ز آنکه شاهی و نیت تراک تو مروارید بیندند</p>	<p>بقیة نقیبة شعر</p>
<p>گوش من از پنه نام تو بهر کوسه بماند نه بجز اگر کشاید دل من نی در باغ یاد او ان بچین ناز آنان میگشاید سوزی بچکان نشودم گر گدازان غمزه کند سر بسج بر و در و دیوار ز دم بچوب ما بر سے دل خود کار چه برسی از من</p>	<p>چشم من از هوس روی تو هر سوی بماند بسکه در جات من اندیشه آن سوی بماند سر و کپیا سے غاود بلب جوی بماند گویم بکاش نه از دور تو هر سوی بماند که گذشت آن گل خندان زمین بوی بماند سال باشد که زمین رفت دوران کوی بماند</p>	
<p>غزل ۳۴ از دیوان</p>	<p>شکر کوسه کز من کرد دل خسرو را ذوق دشت نام که در گوش دعا گوی بماند</p>	<p>اسلامیة شعر</p>
<p>بهر آن که مزاج جهان شناخته اند خراب بگرد این باغ و بر بند هم یقین که مویگره سے تیر بر کشد آواز بسین ز سیم در آهن تن تو گاه بر صمیم سر که که ز بر زمین شد نقیبة شا با ترا شمعان که بنیک تیر بر می خنکند</p>	<p>دور و زه برگ افامت در و تساخت اند تو از نان که درو عند لب شناخته اند بنانه که سر و طرب نو آخت اند بیوت گل از عیان بیسه که شناخته اند همان سیرت که بر آسمان شناخته اند ز بر چیت که شمشیر و تیر آخت اند</p>	

<p>چو سو و از آنکه همه وز را شناخته اند</p>	<p>شکایاتی گوهر جو نیست در حد کس</p>
<p>عزّة الکمال شوره</p>	<p>عزّل ۲۰۰ از دیوان عنان نفس مده خسر و البطنیت خویش که عاقلان فرس اندر و حل شناخته اند</p>
<p>شکایت از دل شدید انیتو انهم کرد که من بروی تو پیدا انیتو انهم کرد که دل هنوز نیک با انیتو انهم کرد من اربن سطر تو جا انیتو انهم کرد بسج باغ تماشا انیتو انهم کرد که من ز شرم تقاضا انیتو انهم کرد</p>	<p>مرا نیست که پیدا انیتو انهم کرد تو حال من خود ازین روز زمین زمین درون خون شدو سخته جان من نیک بدین خوشم که تو باره ورون جان من از ان گئی که تماشا روتو کردم مگر تو خود بکرم باز بخشیم دل ریش</p>
<p>تغذیه لهن شوره</p>	<p>عزّل ۲۰۱ از دیوان گذراشتم دل خسر و زلفت تو چه کنم زور و خواهمش کالای انیتو انهم کرد</p>
<p>یوانه زلفی که کشیدن نه گذارند شریت نباید و کشیدن نه گذارند ایدوست چه و غنست که دیدن گذارند بسل نه پسندند و پریدن نه گذارند کش با من عیاره رسیدن نه گذارند تخروم بهیم چه کشیدن نه گذارند دین بخیر ان جامه و دیدن نه گذارند ز شاگردان سوش و دیدن نه گذارند</p>	<p>من نبرد آنرو که دیدن نگذارند از شکیم شعله زمان سین و از دور چون زشتی غیتم از مہتم وارنے یار ساجه غدا بیت برین مرغ گرفتار صد وید و دل غنطرتی تو فریاد گفتم سخته بختوم و جان و هم اکنون صد چاک شده سین و صد باره شد دل امروز صبا از بکرم بوسه گرفتست</p>

<p>وسطا الهجرة شمره</p>	<p>صد خار جفا خور ز بھران تو خسرو آہ ار گلے از باغ تو چیدن نہ گزارند</p>	<p>غزل ۲۴۸ از دیوان</p>
<p>یک سلسلہ الیلے و مہجون شدہ چند یکسی می خور از دوست جگر خون شدہ چند تو روی مگر دامن زد و گرگون شدہ چند بگزار ویرین باو یہ مہجون شدہ چند</p>	<p>ماہیم درون سوختہ بیرون شدہ چند خوریم سے خون ز تو اکثون تو ہم آخر چون حال و گرگون شدہ زانند تو مارا ای مرغ چه خوانی سو یا نعم لعنیم ہجر</p>	<p>غزل ۲۴۸ از دیوان</p>
<p>غزۃ الکمال شمره</p>	<p>در عشق فدا شد دل و جان و تن خسرو انیک نگر از بخت ہمایون شدہ چند</p>	<p>غزل ۲۴۸ از دیوان</p>
<p>نہ شاخ سرو و بہ شاخ سمن شود پیوند کجا ست بخت کہ تن را بہ تن شود پیوند شگاف تیغ کجا از من شود پیوند لیاس عمر مرا با کفن شود پیوند بخون گرم نہ ز آب دہن شود پیوند</p>	<p>نہ با تو نسبت سرو چمن شود پیوند خوش است دولت آنم کہ جان بجان پیوست نکو است بند و لے زخم غمزہ خوردہ و لم بے نماند کہ از رشتہ دراز فراق بسوز دل مدوی بر زبان کہ خستہ دل</p>	<p>غزل ۲۴۹ از دیوان</p>
<p>وسطا الهجرة شمره</p>	<p>بجستہ ہمہ عمر کمیت خواہم یافت کہ عمر دیگر با نعم من شود پیوند</p>	<p>غزل ۲۴۹ از دیوان</p>
<p>کافقتش از بیج سوسیدہ مراد می چند ز آنکہ سرمہ در بخت کنگر قمرش لبند بارگے سیاہ تنگ گردن ماہر کند نیست رخ خوبا چارہ زود و سپند</p>	<p>نیست بدست امید بخت مرا آن کند و عوسے عیاریم رفت بکوشش فرود بے سرو پا میدویم تا کجا سہرہ ہم تنگ میاز آہ من ای بد چشم از تو دور</p>	<p>غزل ۲۴۹ از دیوان</p>

<p>در ره جو لانت جوان و میره ما خاک شه ہستم از ان گفت تلخ و سرکرات فنا ایکه میاز از حسن قیمت خوبان کنی سوخته از بند خلق سوخته تر میشود</p>	<p>زیدہ ہی در دست بیشتر کسان سمند در دست آخر گئے چاشنی دوز قند پیش زلیخا بگو بسنے ایجا بند کا قش تیرست عشق باو در دست بند</p>
---	--

غزل ۳۰۰ دیوان	خسرو اگر عاشقے بیم ز کشتن مدار پیش رخت نیوان جان بود از بند	تحفة امیر خسرو
---------------	--	----------------

<p>نیوان مرد فانیہ و وفا نیز کنند چند گوئید کہ کہ بدیش سیکڑ سے عالمے را طش از غمزه کہ ترکان بند تک عاشقان گر چه ترا بر جفا بگویند بجز پسند چو انی کہ و کیلان سپهر سخنان گر چه بر آند کہ ارا از دور</p>	<p>دل بران مہر نہدی کہ جفا نیز کنند این حدیث است کہ بہر دل مانیہ کنند گر گشتند بے صبر رہا نیز کنند از بے چشم بد خلق و عانیہ کنند دوستا ترا ہم آرد و جد نیز کنند کہ گئے حاجت درویش روانہ کنند</p>
---	---

غزل ۳۰۱ دیوان	سوئے خسرو گئے کن بطفیل و گران کابل دولت گئے سوی گدائیز کنند	وسا الیمره شعر
---------------	--	----------------

<p>یاران کہ بود اندر نام کجا شدند گر تو بہار آید و پرسد ز دوستان ای گل چو آمدی زمین گو چکو تا اند آن سرور وان کہ تاج من خلق بودہ اند خورشید بودہ اند کہ رفتند زیر خاک</p>	<p>یار بچہ روز بود کہ از ما جدا شدند گو اسے صبا کہ آن ہمہ کلما گیا شدند آن رو بہا کہ ورتہ گرد و فنا شدند اکنون نظارہ کن کہ ہمہ خاک ما شدند آن ذرہ پاک ہر ہمہ اندر ہوا شدند</p>
---	--

<p>پایه پستی طفل ز سپاسین متاع و بر</p>	<p>بی عقل مردمان که برین مینگاشدند</p>
<p>غزل ۲۸۲ از دیوان</p>	<p>خسرو کریم کن که وفارفت ز میان ز این جهان که بچو جهان بوفاشدند</p>
<p>ما دل طلبسیم باز جان برود وزو آمد و برتر با سپاس برود بر شمع خورشید زان برود از پنجه چایگان عستان برود این لاشه که کار آبدان برود شد عاقبت آنچه او گمان برود زوقبله مهر را ایگان برود باز اغ چه حیل کاستخوان برود این را تو بپیر که خسروان برود خواهم بر شاه کامران برود</p>	<p>بایست که دل ما بر ایگان برود عشق آمد و گردون خسرو زود آنکس که درم زد آشنای بود ای ترک که جنبش رکابست گداز که در دحل بسیر بود دل بر تو کیشتم گمان داشت ماندم که آن حریت دل دزد عاشق نه خود ازور تو شد دور جان دادم و در تو خرم بودم لیکن ز جفای تو کشتم</p>
<p>غزل ۲۸۳ از دیوان</p>	<p>جمشید زمان که در طینت کس ایوانش سلیق ز آسمان برود</p>
<p>یکس جان ز غم زلفت تو آزا دنیا بند آفاق بگردند و کسک شاد دنیا بند در شهر کی صومعه آبا دنیا بند در کشتن خوابان ز کس و او دنیا بند</p>	<p>یکدل بسیر کوسه تو آبا دنیا بند از بس که گرفتار غمت شد همه و لسا روز یک روی مستی خرابان سو بازار سکیش که بسلیق نهادم سر خود ز آنکه</p>

گفتی خیرت که گے از باد بر سیم جان میکنی و از هر دو خادم مزن ای دل تا خورده تراش ز سر تشنه بجز آن با بخت چکارم ز پس وصل که هرگز	از خاک طلب کین خیر از باد نیامند کین شرده ز خوبان پریر از نیامند خسته سیرت زب فرما و نیامند در صفهان گنج پر نیامند
---	---

غزل ۲۸۳ از دیوان	خسرو ز براسے دل گم گشته چه نالی دانی که دل رفته بفرما و نیامند	شعره الصغر شره
------------------	---	----------------

یار جان بالا مگر از آبجو آن رختیند شیره جانهای شیرین بر کشیدند از نهان هر کجا خوی رخیت از رویت ملاحظت نماید عیش تلخ با جنیال لعل جان از آن است شعله میخیزد ز گور کشتگان بر جای نور بچو چشم ناسل نمان تو بر حمت بنیند از گناه نیکوان یار بر اسوزان گشت عاقبت بر رو آب آورد و از بدلان	یا مگر جان کسان بگردانند آن بختیند دین تن شیرین از آن شیرینی جان بختیند چاشنی گران نعمت بر نکلان رختیند خیرت تلخی که درو آبجو آن رختیند بسکه ز بر خاک با دلنهای سوزان رختیند کافران چنین که خونهای مسلمان بختیند گر چه آن مرد کشان چنان فرادان بختیند گر چه گریه و شب تار یک پنهان بختیند
---	--

غزل ۲۸۵ از دیوان	خسرو اگر کسی که جز عاشاک بدنامی رست و دیده پای عاشقان بر جا که باران بختیند	دستالیمه شره
------------------	--	--------------

افسوس ازین حیات که بر باد میرود هر دم زمین که پروا می کند و که کین دل خراب عمارت کجا شود	کاین مانه بر روشن داد میرود بر آسمان فرشته فریاد میرود سیل نش چنین که بنیاد میرود
--	---

<p>زاہد بہ چند وا دن بیچارہ مست را گاہ و نثار صریت توتیہ سے کتم ای من علامہ بہت آن پاک بندہ صنایع مکن نخبندہ و بازی لبان گل آہستہ تیروی زمین پاؤ گاوسے</p>	<p>خاطر بسوسے لعبت تو شاد میر و چون ساتی آمد آن ہمہ از یاد میر و کہ تبتد گئے نفس بہ آزاد میر و این خمبیر وزہ عمر کہ بر باد میر و بر دوسے شاہدان پر نزا د میر و</p>
--	--

<p>غزل ۲۸۹ از دیوان</p>	<p>ز حشم زبان خسرو اثر کی کند ترا سے خود سخن بہ تیشہ فر باد میر و</p>	<p>بقیہ نصیہ شعرو</p>
-------------------------	--	-----------------------

<p>ای ہمنفسان کہ پیش یار میں مارا کشید چون غریبان جان خواہم و از تیشہ پوش اگر سیکشتم فدای اویم بہ دوست برید عقل و ونیم اسے دیدہ دل اگر بخورید این طائفہ کہ در زمان نیست اسے محنت و غم بیک شاملم</p>	<p>این شکر چراگے گنہار میں بہر چند شہا ازین دیار میں اسروز مرا میں گنہار میں ز ہمار بروے او پیار میں کالا ہمہ خصم را سہا پار میں شاید کہ شاگتا ہکا رید بہیات کہ در کہ ام کار میں کہ دوست مرا بیاؤ کار میں</p>
--	--

<p>غزل ۳۰۶ از دیوان</p>	<p>گر در دل تان سے نہ کینہ بر سینہ خسرو شش گمار میں</p>	<p>عزۃ الکمال شعرو</p>
-------------------------	--	------------------------

<p>آن نخل ترکہ آب زجوی مگر خورد من بخورد اینچنین ز خوش گشتم ای چرین</p>	<p>بیچارہ بلبلے کہ از ان نخل خورد در نہ کے شراب ز من بیشتر خورد</p>
--	--

من گیتیم کہ بر دور تو بے سپر شوم
جان شد خراب ہم نہ سے اول و بنور
پہرے مراد مرادان بود حریفیت

خاشاک خون من بجان خاک در خورد
دیوانہ باش تا دوسہ دور و گر خورد
مرد آن بود کتیج سیاست سپر خورد

غزل ۳۰۶ از دیوان
خوش طوطی است خسرو مسکین بدام خرم
کز نیت خویش غمگینا کے شکر خورد

آن سست ناز جان ہوا سے کہ میرد
بگر کہ تا دل کہ کشتش بے پرو
زین سبب شکر پر کشتہ از ان کہ سبت
جان و علم مہین کہ جو پاوش دینا
دی جان محسوسم دا و پوزہ سرم
دند اسبابہ کہ مراد پوسدو کے
گفتے کہ من چنانکہم گر نیسکتے

وان گل بہشت سرور وانی کہ میرد
تا پیر خا طسیر شکر سے کہ میرد
ز انہر نکہ کنید کہ پاسے کہ میرد
دین مہین کہ درد کات و عنانی کہ میرد
ادرد زیاتہ تا لیرا سے کہ میرد
جان نہ بیمار بار کاتے کہ میرد
ہر روز پیش شاہ تما سے کہ میرد

غزل ۳۰۹ از دیوان
خسرو کہ میکشد تو را من کبیرم
کز ہرز بستن یا مانے کہ میرد

اشب ما نیرد ما بود
وہ پانچ وصال میگذ شتم
چیکانہ کے مجور و گر بود
ہوشش دل و مہر باز نامہ
از بنیوسے آتر مان کہ و بیم

ما ہوش بو بال بستلا بود
گل در چپ و سرور استا بود
دل مجبرم و دیدہ آشنا بود
این دو سہ مہیند کہ کجا بود
در یوسف خود کہ بے بہا بود

<p>بالا نش بر استی گوا بود امید بزیستن گوا بود عاجت که بنواستم رو بود زنجبیر مسلسالش ماب بود آن سرو که بر سر گیا بود شب رفت بنوز برجا بود</p>	<p>آورد خطی که نو غلامی آن عیبی اگر دم ندادی بر قباله طاق ابرو دانش میرفت ولی از آب چشمش تا که بسوچین روان شد نه گام حسرت کشید گیسو</p>	
<p>دست المیوة شعر ۶</p>	<p>در خواب علیا باند خسرو کاین حال مرا نبود یا بود</p>	<p>غزل ۲۹۰ از دیوان</p>
<p>در کار مات بیج عنایت نیرسد در کار گوشت ز عنایت نیرسد کش از کتاب صبر هدایت نیرسد ماهی گذشت و شب بنیاید نیرسد هر روز در که ام و لایت نیرسد</p>	<p>از حال مات بیج حکایت نیرسد معدوری از مرا بخوری غم که گرگ را گره چنان شد دست و لم با دیوان تو بگفته شد دوش زلف زش عشق چشم من از خون نوشته قصه جورت رسول تنگ</p>	
<p>غذة الکمال شعر</p>	<p>اے عقل بگذر از سر خسرو که مرورا در کار اهل عشق کفایت نیرسد</p>	<p>غزل ۲۹۱ از دیوان</p>
<p>یکدم چه پاسته از پی صبر و سکون بود در پوست انیکه فی بدعا و فسون بود از چشم من گریه دل آست خون بود دل دزدید و عیش و عاشق در وین بود</p>	<p>این دل که هر بین سالی فزون بود ما جان کجا بریز رسد آتش از آنکه در پوست در و لم که بود حق بیت من با و افدش وید و دل آن زمان که او</p>	

<p>بستی و لم نزلت و همی را پیش ز پیش نظاره تو هست کشته ترا از فراق جان زیر پا سے تو بیوس میدیم بگیر</p>	<p>بچاره پای بسته بزنجیر چون رود جان که مانده بود ز هجران کتون رود یکبار با وی این هوس از دل بیرون رود</p>
---	--

<p>غزل ۲۹۲ از دیوان</p>	<p>خسرو چو لاق عشق زوی از بلا ترس زمینان بر اهل عشق بسی آزمون رود بقیفته شره</p>
-------------------------	--

<p>آنرا که غم تو یار باشد مرهم چون پخته پذیرد این دل مغذور بود بناله بلیل شک نیست که نشری هست مست که بگوشت سپندار صوفی که شکست تو برسانی حق حاجت نیست مستم را جان دادم و دماغ عشق بر دم</p>	<p>با خوشدلیش چه کار باشد بگذارد که تا فکار باشد حالتی که گل و بهار باشد خجسته که فغان زار باشد کو را قدم استوار باشد بگذارد که هوشیار باشد در چشم تو تا خار باشد کاش از تو باو کار باشد</p>
--	---

<p>غزل ۲۹۳ از دیوان</p>	<p>خسرو و بنیلاست عزیز است در خوار کیش خوار باشد تحفه لهنه شره</p>
-------------------------	--

<p>ای خوش آنوقتی که آن بد عهد با ما یار بود یوستانا کاندرو بودیم خوش باد و دستان بارها بزم نمود آن طیشها یا آورم دش بیرون بزم خونابه دل پیش چشم</p>	<p>این متاع در در اور کوی او یار بود آنمه گله تا تو پداری سر اسر خار بود کین همه غنیمت یار کاندان کلر بود عقل را محرم نکردم کاندان ایمنار بود</p>
--	--

واروستی ما آن شکل و آن رفتار بود
 زانکه مسکین بیدار بسیار بود
 لیک منصور دم دوای سینه او کار بود
 کاخزار امر روز و شمن گشت روزی ما بود
 دوست بیدارم که زیر پای تو بسیار بود
 در گردش دل که بس نالیدن من زار بود

تا ندانی سابقا کز می چنین بجزو شدم
 و بیدار بدمن اگر نه می کند بر حق بود
 می که گفتم چاشنی کن نه گمانی بود
 که و لم دشمن گرفتگی این در پیش هم سوز
 بیم تنگ نیست لیکن این سر سخت را
 شب بیک چشم عس گرفت در لوت را

بدیفته شوره

حسرو اول بدین از نام او بیای می
 کاسما ترا نیمه با آدم هشیار بود

غزل ۲۹۳ از دیوان

سرا از نور شید باشد در تهفت
 روانی که آب حیوان در چه افت
 گل اندر دیده مهر و مه افت
 چو روزی که عمر گل را کوه افت
 نظر برین پس از چندین که افت
 گذرگر بر منت بعد از مه افت
 غلط ترسم که در بسیم افت
 غمبان را بندگان رو افت

کز چشم نور روزی بر مه افت
 و کز شکل ز رخدانت به بسند
 چو در خندیدن آید باخ رویت
 کند پیوند عمر از مهر و یست
 چو خوابد عارضت عشاق را عرض
 بخواهم بعد ازین گلزار بسیم
 برویت خواهم الحمدی بخواهم
 و لم را در سر زلفت رو افتاد

تخته الصخر شوره

غمبان ایجان که خسرو در فراقت
 چنان افتاد کاشش در که افتد

غزل ۲۹۵ از دیوان

شاخ تناسی من بسیار در آمد

از در من و درش آن نگار در آمد

<p>برگ چیا تم نمانده بود که ناگه آن چه خرابی گذشت ده بر ہے کو کلبہ تار یک یافت روشنی اندم ویدہ کہ بیکار بودے کت پائش برعتلم چکید سیرء پائش</p>	<p>باغ خزان ویدہ راہب ارور آمد مست و توی آلودہ آن سوار و آمد کز درین آفتاب دار و آمد باز تہ پاسے او بکا رور آمد سیل بہ بنیاد اختیار و آمد</p>
--	---

غزل ۲۹۶ از دیوان	مردن خسرو و فوس نیست ازین پس کار زوے مسینہ و دکنار و آمد	بقیہ شعر
------------------	---	----------

<p>ای خوش آن باد کہ ہر روز بہوت گذرو شغل شکم ہمہ جو نست نکوشناسے جان بد سبالہ آن یاور و دیوی کنان ہر شب بخود و دیوانہ ام از دست جنال عیش تلخ چومی تلخ کند ہر دم مست بمجد شعایر آہ من و من سے سوزم</p>	<p>یا خوش آن آب کہ از ویدہ بہوت گذرو ہر کجا گرید عشاق بہوت گذرو کین طرف کہ گسے آلودہ بہوت گذرو بسکہ تاروز در اندیشہ رومیت گذرو بسکہ در تلخی آن لذت خوت گذرو کہ نیاید کہ بران روی نکوت گذرو</p>
---	--

غزل ۲۹۷ از دیوان	خسرو از بیم کہ روش بدت بگذارند ہر شبے آید و در ویدہ بہوت گذرو	تختہ بہتر شعر
------------------	--	---------------

<p>آباد نشد دل کہ خراب سپران شد ای صبر و علم وہ قدری بوکہ توان زسیت بس ناقص شمع خرد و خرد و خرد و روشن بس دانش و نما کہ ز تہ بہ ستاراج</p>	<p>حسن سپران آفت صاحب نظران شد کا نزل کہ مرال بود از آن و گران شد کز کردہ خود سبوحہ خوش سپران شد آن موکہ بر گروخ لب مشکران شد</p>
--	---

<p>افسوده جمال خواخوایان نشناسته ولمائی عزیزان شمران جمله نگینها آن خواهد که سبکنت که دارم خبر از عقل جز حسرت مرون نبود مشیوه عشاق</p>	<p>کاین سر نه نشایسته ناقص نصیران شده کانه رگم آرایش زین کمران شده چون عشق در آمد یکی از بجزیران شده فریاد و فغان عریه حیاگران شده</p>	
<p>غزل ۲۹۸ از دیوان</p>	<p>خسرو ز رخ خوب دم تو به بچسبم زد ناگاه بید آن رخ زیبا نگران شده</p>	<p>سطح البیوة شعر ۶</p>
<p>انچه نتوان در نعمت جان میگذرد میکشد خط بر سلمانانی لب وید تا خط تو بر بالاسے لب حسن روز افزونت از اوج کمال زلف کاید بر لب گوئی که دیو</p>	<p>تا بدان غایت که نتوان میگذرد آنکه از خون سلمان میگذرد با و خط بر آب حیوان میگذرد روکے سر را داغ نقشان میگذرد خاتم از دست سلیمان میگذرد</p>	
<p>غزل ۲۹۹ از دیوان</p>	<p>گر ز شوخه تیر بر دل میسزنی خسرو و بچاره از جان میگذرد</p>	<p>عزّة الکمال شعر ۹</p>
<p>آن حوی که گاه مستی از آن مست با چاک شوید چون بصر کند غرق حسیل را ای ظالم از دعای بد این مشکو شب بام لبست که محنتشان را حسر ام باد مردم درین هوس که شنی سر نهم جایت خاک درت بچشم و من از گریه خون خورم</p>	<p>از زلف فتنه بار و از رخ بلا چاک هر قطره حوی که از لب آن آشنا چاک گر باین دعا گفتند که خون از دعا چاک زوجرعه چه بل شد اگر بر گدا چاک ز آنگونه کاب چشم منت زیر پا چاک تا خود پرازد چشم من آن تو میا چاک</p>	

<p>محکم قیاس بند که دامن بگیرد تشنه آید از می کشیدی بر اهل عشق</p>	<p>خون هزار دل که ز بند قیاس بچد دولت بود که چیری از آن سو بچد</p>
<p>غزل ۳۰۰ از دیوان</p>	<p>نویس روی داز پی خوزیر خوشین خسرو دوان که تا خوبی است کجا بچد</p> <p>بقیه بقیه شده</p>
<p>ای اهل دل نخست جان ک جان کنید سویش همکنید بازمی نظر خطا است از سر سر رو سید چه شوید ای دو چشم من باز آن کشید بر سر من خنجر ستم در من زیند آتش و خاکستر مرا من رچو خاک بوس درش میکنم بوس تا کشتی مراد من اندر عدم شود</p>	<p>و آنکه نظاره در رخ آن دستار کنید مانان بران شوند که بازمی بجان کنید از خاک کاش دامن جبت گران کنید وز بهر کشت شهر سرم برستان کنید بریل چشم خویش بس پیش روان کنید ای خلق خاک خواریم اندر دوان کنید برو سے زبرده دل من با دوان کنید</p>
<p>غزل ۳۰۱ از دیوان</p>	<p>خسرو ز دور دل جو پیش شد بر آدوست پشتانیش بد رخ غلامی نشان کنید</p> <p>خفته بصد شرف</p>
<p>ای جبربان که آگه از آن رفت منید نامه کنید سو سے دی و تا بدور رسم بر خاک من روید پس از مرگ و بهر گیا ای طالبان وصل ز ما دور کز فراق ای تائبان عشق کیے دیدنش روید</p>	<p>کره شده برید و بران را هم فکنید خاک سرم کنید و بران خطا بر انگشید کو را نه بوسے رو بود از بیخ بر کنشید ما جاک سیند ایم و شما جاک دانید دائم که ز اهدید اگر تو به نش کنید</p>
<p>خسرو که سوخته است دل و دلت و همید</p>	<p>خسرو که سوخته است دل و دلت و همید</p>

غزل ۳۰۲ از دیوان	آنند که سوخته بنو و آتشش زیند	تقدیم شعر
<p>مروند و در میدان در مان برون نیامد و او نه جان بران در سلطان برون نیامد چند آنکه جگر دم فغان برون نیامد سینه شکاف کردم بچکان برون نیامد بیرون نیامد ز دل تا جان برون نیامد که ز شوره میسلان ز جان برون نیامد</p>	<p>امروز چیست که در جانان برون نیامد نظارگی ز هر سو در انتظار دیدن وی میگذاشت گفتم کش تا لیشتر انم تیرگی روز غمزه لایب بسرم آنرا جانم فدای یاری کو درونی که در شد اسباب کامرانی از نجات خود بخویم</p>	
غزل ۳۰۳ از دیوان	طلعه مزن که حسره و دشوار سید هی جان چون جان در میدان گسان برون نیامد	وسطایحود شعر
<p>و آن صبر که داشتیم نشان شد خا صده که ششراق در میان شد دین عمر عزیز را ایگان شد دشمن بد روغ بد گمان شد دیدی که بجا قبت همان شد عاشق بستم نمیتوان شد اشکم بدوید و همسان شد خونابه ز چشم من روان شد با آنم خشم مهربان شد بچاره طلبی ناتوان شد</p>	<p>آن دوست که بود بر کران شد مانخود بجنون مرده بودیم افسوس که شادایی ندیدیم از دوست نیافتیم کاسی گفتم که اسپر کردی اسکی دل دل بردگرسی نم ولیکن وی دلبر من سوار میرفت مطرب غزلے ز شوق بر خواند از گریه من رقیب بد خو سے از بسکه علاج ورد من کرد</p>	

بقیہ فقیر شعرا	خسرو یک جان ست چند تیرے گیرم ہمہ خلق یکز جان شد	غزل ۳۰۳ از دیوان
چون مست لب از شیرین شیرین دہنی شد آن تو گل نوروز کہ سرو چینی شد گوئی کہ تم گزشتش پیر ہستی شد کز دولت او طلعت عاشق کفنی شد انیک ہمہ خونایہ چشم چومنی شد بجانہ براری کہ ولم برستہ شد		آن کو دک نورستہ کہ سین بدنی شد بس غنچہ دل را کہ ہند جاگ بہر سو کے آن یوسف جان لیکہ درین سینہ و آمد سلطان مرا عمر فرزون باو بدولت وقتی می لعلی کہ بران روی کشیدیم چون جان ہم از خاک من ای میر ولایت
تحدہ ہمنہ شعرا	خسرو ز فراق دل خود چشم گرفتست گر کردہ خود با دل ریشش سخن شد	غزل ۳۰۴ از دیوان
گوئی ہمیشہ سوختہ و زود داغ بود میرخت از دہجانہ من این چراغ بود این دیدہ را کہ روزی زاع کلاغ بود تا لیدتم صد آغیلو از وزاع بود بلبل کہ تو ہمارہ گلشن در داغ بود بر ہر گلے و گرتہ کرا یا و باغ بود		آن دل نہانکش برستیان و باغ بود ہر خانہ دوش داشت چراغی و جان من روستے نشد کہ جلوہ طاؤس سبکرو من بخیر قنادہ دران کوی مروہ وار وی در چمن شدی و پرو تو شد خراب رفتم بوستان و باغ و ش گریستم
دستالچو شعرا	شب گفت میرکم چو بخوانم غنچہ گفت خسرو برین حدیث منہ دل کہ لاغ بود	غزل ۳۰۶ از دیوان
کام کام خوش بود و آرا می خوش بود	کام کام خوش بود و آرا می خوش بود	خوش آن وقتی کہ مار اول بجای خوش بود

در هوای نیکو آن میرفت تا از دست رفت
خلق گوید ترک دل چون کردی آخر هر چه بود
چون نگمدم که بی خوبان نبودم بگزینان
من بغیبت بنگویم آن حریت زفته را
ای مسلمانان بجای می کان سپر حاضر بود
وی ز خون مدید دور و بگردانید و رفت
از کجا مست آمدی جانان که نمارت شد تمام

چون کند مسکین گرفتار برای خویش بود
دید و دانسته بود و آشنائی خویش بود
حاشا قدر دل نبودست این بلای خویش بود
ز آنکه گریه بود و گریه نیکو برای خویش بود
کیست با کردل که تواند بجای خویش بود
من چنین دانم شمای خیطای خویش بود
پارسائی را که مشغول دعای خویش بود

غزل ۳۰۰ از دیوان

بنده خسرو جان شیرین در سر کار تو کرد
کامده پیش پلا مسکین سایه خویش بود

غزوة الکحل شماره ۹

باز آن بکار عاشقان اینک لعل می رود
کشته کسان را که بگو خصمان چون در جستجو
او در ره دهن در شمع گای من با لال آن دم
دل را بجایه بزدمان جان سید هم تا می توان
نظارگی را از برون سہلست و سپر خون
گرین تا نم زین محل ای باد خوشبوی چمن
از ماز مالے یاد کن ویران دلے آباد کن
ای پاسبان آن سر تو نیز بیداری چو ما

دیوانه باز آید بلبے هر کوتا می رود
من در نهان لرزان از او آشکارا می رود
در خود نخواهد گشت هم همیش گوتامی رود
چون باز در شمع عنان بستند با نجامی رود
ای یوسف اینجا بین که چون جان لیلی می رود
آنجا فشانای خاک من کاین وی زیبا می رود
امروز ماری شاد کن جاسکے که فردا می رود
لیکن چه آگاهی از زان شب که بر ما می رود

غزل ۳۰۱ از دیوان

گر چه چشم سید از او هم نیست کام ما از
بمیود و خسرو را از او عمر کے بسو و امیر

تغزیه بسو شماره ۹